

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเห็ดและผักปลอดสารพิษบ้านหนองหว้า ตำบลบ้านช่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

ตอนที่ 2 การผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 4 ความต้องการการส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิก ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเห็ดและผักปลอดสารพิษ บ้านหนองหว้า อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

1.1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

สภาพทางสังคมของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือนอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเพาะเห็ดฟางโรงเรียน

N = 105

สภาพพื้นฐาน		จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
เพศ			
ชาย		66	62.9
หญิง		39	37.1
อายุ			
30 ปีหรือน้อยกว่า		16	15.2
31 - 40 ปี		23	21.9
41 - 50 ปี		37	35.2
51 - 60 ปี		25	23.8
มากกว่าหรือเท่ากับ 61 ปี		4	3.9
ค่าต่ำสุด = 24 ปี	ค่าเฉลี่ย = 43.81 ปี		
ค่าสูงสุด = 64 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.239		
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา		51	48.6
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า		9	8.5
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.		21	20.0
อนุปริญญา,ปวส.		22	21.0
ปริญญาตรี		2	1.9

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 105

สภาพพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2	1	1.0
3 - 4	21	20.0
5 - 6	33	31.4
7 - 8	22	21.0
มากกว่าหรือเท่ากับ 9 ปี	28	26.6
ค่าต่ำสุด = 2 ค่าเฉลี่ย = 6.57		
ค่าสูงสุด = 10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.336		

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

เพศ สมาชิกร้อยละ 66 เป็นเพศชาย และสมาชิกร้อยละ 39 เป็นเพศหญิง

อายุ สมาชิกร้อยละ 32.4 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี รองลงมา ร้อยละ 23.8 21.9 15.2 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี 31-40 ปี 30 ปีหรือน้อยกว่า ตามลำดับ และส่วนน้อยที่สุด ร้อยละ 3.9 มีอายุ 61 ปีหรือมากกว่า สมาชิกมีอายุต่ำสุด 24 ปี และอายุสูงสุด 64 ปี อายุเฉลี่ย 43.81 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.239

ระดับการศึกษา สมาชิก ร้อยละ 48.6 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 21.0 22.0 8.5 มีการศึกษาอนุปริญา, ปวช. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 1.9 เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 31.4 มีประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนระหว่าง 5 – 6 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.6 21.0 20.0 มีประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนมากกว่า 9 ปี ระหว่าง 7-8 ปี ระหว่าง 3-4 ปี ตามลำดับ และร้อยละ 1 มีประสบการณ์ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ปีโดยมีประสบการณ์น้อยที่สุด 2 ปี สูงสุด 10 ปี ประสบการณ์เฉลี่ย 6.57 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.336

1.2 สภาพทางสังคมของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

สภาพทางสังคมของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร การเข้ารับการอบรมการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

N = 105		
สภาพสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่เป็น	36	34.3
เป็น	69	65.7
กลุ่มลูกค้า ธกส.	51	48.6
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	17	16.2
สหกรณ์การเกษตร	1	0.8
การเข้ารับการอบรมการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	17	16.2
เคยเข้ารับการอบรม	88	83.8
3 – 5 ครั้ง	19	21.6
6 – 8 ครั้ง	41	46.6
มากกว่าหรือเท่ากับ 9 ครั้งขึ้นไป	28	31.8
ค่าต่ำสุด = 3	ค่าเฉลี่ย = 6.22	
ค่าสูงสุด = 10	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.287	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 105

สภาพสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	84	80.0
เกษตรกรเพื่อนบ้าน	79	75.2
ผู้นำ	75	71.4
โทรทัศน์	15	14.3
วิทยุ	11	10.5
สื่อสิ่งพิมพ์	7	6.7

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นสภาพสังคมของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน
อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น สมาชิกไม่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่นเลย
ร้อยละ 34.3 เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรต่างๆ ร้อยละ 65.7 โดย สมาชิกเป็นกลุ่มลูกค้า ชกส.
ร้อยละ 48.6 รองลงมา 16.2 และ 0.8 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร
ตามลำดับ

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สมาชิกร้อยละ 83.8 เคยเข้ารับ
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน มีเพียงร้อยละ 16.2 เท่านั้นที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม
เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน การเข้ารับการอบรม สมาชิกร้อยละ 46.6 เข้ารับการอบรมจำนวน
6-8 ครั้ง ร้อยละ 31.8 และ 21.6 เข้ารับการอบรมมากกว่า 9 ครั้งขึ้นไป และ 3-5 ครั้ง ตามลำดับ

แหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สมาชิกร้อยละ 80.0
ได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รองลงมา ร้อยละ
75.2 71.4 14.3 10.5 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนจาก เกษตรกรเพื่อนบ้าน ผู้นำ
โทรทัศน์ วิทยุ ตามลำดับ และร้อยละ 6.7 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนจากสื่อ
สิ่งพิมพ์

1.3 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน การจ้างแรงงานพื้นที่ที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน จำนวนพื้นที่ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน การครอบครองพื้นที่ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อาชีพทางการเกษตรอื่นของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน แหล่งเงินทุนที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน และความสำคัญของรายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของครอบครัว วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.3 จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน การจ้างแรงงานเพื่อการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

N = 105

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
1 คน	14	13.3
2 คน	72	68.6
3 คน	16	15.2
4 คน	3	2.9
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าเฉลี่ย = 2.08		
ค่าสูงสุด = 4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.631		
การจ้างแรงงานเพื่อการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
ไม่มีการจ้าง	54	51.4
มีการจ้าง	51	48.6
1-2 คน	30	28.8
3-4 คน	16	15.2
มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คนขึ้นไป	5	4.6
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าเฉลี่ย = 1.26		
ค่าสูงสุด = 6 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.557		

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน อำเภอนมสาร จ.ฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับจำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน การจ้างแรงงานเพื่อการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สมาชิกร้อยละ 68.6 มีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 15.2 13.3 มีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน 3 คน 1 คน ตามลำดับ และร้อยละ 2.9 มีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน 4 คน โดยมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน มีสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 4 คน ค่าเฉลี่ย 2.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.631

จำนวนแรงงานที่จ้างจากภายนอกครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สมาชิก ร้อยละ 28.8 จ้างแรงงานภายนอกครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน 1-2 คน รองลงมา ร้อยละ 15.2 4.68 จ้างแรงงานภายนอกครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน 3-4 คน มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คนขึ้นไป ตามลำดับ โดยมีการจ้างแรงงานภายนอกครัวเรือนต่ำสุด 1 คน มีการจ้างแรงงานภายนอกครัวเรือนสูงสุด 6 คน ค่าเฉลี่ย 1.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.557

ตารางที่ 4.4 ลักษณะการถือครองพื้นที่ที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน

N = 105

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะการถือครองพื้นที่ที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน		
พื้นที่ของตนเอง	96	91.4
พื้นที่เช่า	4	3.8
พื้นที่ของตนเองและพื้นที่เช่า	5	4.8

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน อำเภอนมสาร จ.ฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับลักษณะการถือครองพื้นที่ที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

ลักษณะการถือครองที่ดินที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน สมาชิกร้อยละ 91.4 มีพื้นที่เป็นของตนเอง รองลงมา มีพื้นที่ของตนเองและพื้นที่เช่า ร้อยละ 4.8 และพื้นที่เช่าทั้งหมด ร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการประกอบอาชีพเพาะเห็ดฟางโรงเรียน

N = 105

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประกอบอาชีพเห็ดฟางโรงเรียน		
อาชีพหลัก	89	84.8
อาชีพรอง	16	15.2
อาชีพการเกษตรอื่น ของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน		
ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ		
ไม่ประกอบอาชีพอื่น	55	52.4
ประกอบอาชีพการเกษตรอื่น	50	47.6
ทำนา	4	3.8
เลี้ยงสัตว์	23	21.9
รับจ้างทั่วไป	12	11.4
ทำสวน	11	10.5

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการประกอบอาชีพเพาะเห็ดฟางโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

การประกอบอาชีพเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 84.8 มีการประกอบอาชีพเห็ดฟางโรงเรียนเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 15.2 มีการประกอบอาชีพเห็ดฟางโรงเรียนเป็นอาชีพรอง

อาชีพทางการเกษตรอื่น สมาชิกร้อยละ 47.6 มีการประกอบอาชีพทางการเกษตรอื่นคือ เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 21.9 รับจ้างทั่วไปร้อยละ 11.4 ทำสวนร้อยละ 10.5 ทำนาร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แหล่งเงินทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน รายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนและ
ต้นทุนการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

N = 105

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งเงินทุนที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
เงินทุนของตนเองทั้งหมด	50	47.6
ทั้งของตนเองและกู้ยืม	55	52.4
แหล่งเงินทุนที่เป็นการกู้ยืมเพื่อใช้ในการในการผลิตเห็ดฟาง โรงเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กองทุนกลุ่ม	49	40.5
สถาบันการเงิน	9	7.4
รายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8,000 บาท	15	14.3
8,001 – 9,000 บาท	37	35.2
9,001 – 10,000 บาท	27	25.7
10,001 – 11,000 บาท	3	2.9
11,001 - 12,000 บาท	9	8.6
มากกว่า 12,001 บาทขึ้นไป	14	13.3
ค่าต่ำสุด = 7,500 ค่าเฉลี่ย = 10,160.48		
ค่าสูงสุด = 20,000 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2,573.288		
ต้นทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4,500 บาท	10	9.5
4,501-5,500 บาท	19	18.1
5,501-6,500 บาท	44	41.9
6,501-7,500 บาท	24	22.9
7,501-8,500 บาท	2	1.9
มากกว่าหรือเท่ากับ 8,501 บาทขึ้นไป	6	5.7
ค่าต่ำสุด = 3,120 ค่าเฉลี่ย = 6,362.61		
ค่าสูงสุด = 15,230 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1,976.305		

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอนมสาร จันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับแหล่งเงินทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน รายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ต้นทุนการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สรุปได้ดังนี้

เงินทุนที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 52.4 ใช้เงินทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของตนเองและกู้ยืม ร้อยละ 47.6 กู้ยืมจากสถาบันการเงิน

แหล่งเงินทุนที่เป็นการกู้ยืมเพื่อใช้ในการในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 40.5 กู้ยืมจากกองทุนกลุ่ม รองลงมา ร้อยละ 7.4 ใช้เงินทุนของตนเอง

รายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของครอบครัว สมาชิกร้อยละ 35.2 มีรายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ระหว่าง 8,001 – 9,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 25.7 14.3 13.3 8.6 และ 2.9 มีรายได้จากการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ระหว่าง 9,001 – 10,000 บาท น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8,000 บาท มากกว่า 12,001 ขึ้นไป ระหว่าง 11,001 – 12,000 บาท และ ระหว่าง 10,001 – 11,000 บาท ตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 41.9 ใช้ต้นทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ระหว่าง 5,501 – 6,500 บาท รองลงมา ร้อยละ 22.9 18.1 9.5 5.7 และ 1.9 ใช้ต้นทุนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ระหว่าง 6,501 – 7,500 บาท ระหว่าง 4,501 – 5,500 บาท น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4,500 บาท มากกว่าหรือเท่ากับ 8,501 บาทขึ้นไป และ ระหว่าง 7,501 – 8,500 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลผลิตเห็ดฟาง ผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย ราคาผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย

N = 105

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือนรอบปี /2557 (รุ่น)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 7 รุ่น	6	5.7
8 – 9 รุ่น	77	73.3
10 – 11 รุ่น	19	18.1
มากกว่าหรือเท่ากับ 12 รุ่นขึ้นไป	3	2.9
ค่าต่ำสุด = 6 ค่าเฉลี่ย = 8.70		
ค่าสูงสุด = 12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.039		
ผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย (กิโลกรัมต่อรุ่น)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200	29	27.7
201 – 300	60	57.1
มากกว่าหรือเท่ากับ 301	16	15.2
ค่าต่ำสุด = 200 ค่าเฉลี่ย = 265.24		
ค่าสูงสุด = 600 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 68.389		
ราคาผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม)		
55	12	11.4
60	5	4.8
70	88	83.8
ค่าต่ำสุด = 55 ค่าเฉลี่ย = 67.81		
ค่าสูงสุด = 70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.092		

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับผลผลิตเห็ดฟาง ผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย ราคาผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ยสรุปได้ดังนี้

ผลผลิตเห็ดฟางในรอบปี 2557 รุ่นต่อโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 73.7 ได้รับผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือน จำนวน 8 – 9 รุ่น รองลงมา ร้อยละ 18.1 5.7 และ 2.9 ได้รับผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือน จำนวน 10 – 11 รุ่น น้อยกว่าหรือเท่ากับ 7 รุ่นขึ้นไป และ มากกว่าหรือเท่ากับ 12 รุ่นขึ้นไป ตามลำดับ

ผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย (กิโลกรัมต่อรุ่น) สมาชิกร้อยละ 57.1 ได้รับผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือน 201- 300 กิโลกรัม รองลงมา ร้อยละ 27.7 และ 15.2 ได้รับผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 200 กิโลกรัมและมากกว่าหรือเท่ากับ 301 กิโลกรัม ตามลำดับ

ราคาผลผลิตเห็ดฟางเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม) สมาชิกร้อยละ 83.8 จำหน่ายเห็ดฟางให้แก่กลุ่มได้ราคา 70 บาท รองลงมา ร้อยละ 11.4 และ 4.8 จำหน่ายเห็ดฟางให้แก่กลุ่มได้ราคา 60 บาทและ 55 บาท ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน

2.1 การเพาะเห็ดฟางโรงเรือน

สภาพพื้นฐานในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ลักษณะโรงเรือน วัสดุที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟาง การอบไอน้ำโรงเรือน แหล่งซื้อก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ วัตถุดิบที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟาง เวลาที่ใช้ในการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟาง วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.8 ลักษณะโรงเรือน อายุการใช้งาน จำนวนโรงเรือนของสมาชิกที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟาง

N = 105		
การเพาะเห็ดฟางโรงเรือน	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
ลักษณะโรงเรือน		
โรงเรือนกึ่งถาวร	88	83.8
โรงเรือนกึ่งชั่วคราว	17	16.2
โรงเรือนมีอายุการใช้งาน		
3 ปี	7	6.7
4 ปี	51	48.5
5 ปี	47	44.8

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

N = 105		
การเพาะเห็ดฟางโรงเรือน		จำนวน (คน) ค่าร้อยละ
จำนวนโรงเรือนของสมาชิกที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟาง		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 โรงเรือน		53 50.5
3 – 5 โรงเรือน		31 29.5
มากกว่าหรือเท่ากับ 6 โรงเรือน		21 20.0
ค่าต่ำสุด = 1	ค่าเฉลี่ย = 3.71	
ค่าสูงสุด = 20	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.100	

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นสภาพพื้นฐานการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับลักษณะโรงเรือน อายุการใช้งาน จำนวนโรงเรือนของสมาชิกที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟาง สรุปได้ดังนี้

ลักษณะโรงเรือน สมาชิก ร้อยละ 83.8 มีโรงเรือนเป็นลักษณะโรงเรือนถาวร และเกษตรกร ร้อยละ 16.2 มีโรงเรือนเป็นลักษณะโรงเรือนชั่วคราว

โรงเรือนมีอายุการใช้งาน สมาชิก ร้อยละ 48.5 มีโรงเรือนที่มีอายุการใช้งาน 4 ปี รองลงมา เกษตรกรร้อยละ 44.8 และ 6.7 มีโรงเรือนที่มีอายุการใช้งาน 5 ปีและ 3 ปี ตามลำดับ

สมาชิกมีโรงเรือนในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนในรอบปี 2557 สมาชิกร้อยละ 50.5 มีโรงเรือนในการผลิตเห็ดฟาง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 โรงเรือน รองลงมา ร้อยละ 29.5 และ 20.0 มีโรงเรือนในการผลิตเห็ดฟาง 3-5 โรงเรือนและมากกว่าหรือเท่ากับ 6 โรงเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 วัสดุที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟาง วิธีการจัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ

N = 105

การเพาะเห็ดฟางโรงเรือน	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
วัสดุที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟาง		
กากมันสำปะหลัง	98	93.3
จี้ฟ้าย	7	6.7
วิธีการจัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ		
จัดซื้อโดยผ่านกลุ่ม	89	84.8
จัดซื้อเอง	16	15.2
วัตถุดิบที่ใช้ส่วนผสมในการเพาะเห็ดฟางโรงเรือน		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
รำละเอียด	104	99.0
มูลวัว	100	95.2
ปุ๋ยยูเรีย	103	98.1
ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15	100	95.2
ปูนขาว	103	98.1
ยิบซัม	53	50.5
อาหารหมักมูลวัว	99	94.3
อาหารเสริม	104	99.0
แป้งข้าวเหนียว	105	100.0
เวลาที่ใช้ในการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟาง		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 วัน	51	48.6
4 - 5 วัน	34	32.4
มากกว่าหรือเท่ากับ 6 วัน	20	19.0
ค่าต่ำสุด = 3 ค่าเฉลี่ย = 4.14		
ค่าสูงสุด = 7 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.503		
ระยะเวลาการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟางมีผลกับผลผลิตเห็ดฟาง		
ไม่มี	6	5.7
มี	99	94.3

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นสภาพพื้นฐานการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิก อำเภอนมสาร จันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับวัสดุที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟาง วิธีการจัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ วัตถุดิบที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางโรงเรือน เวลาที่ใช้ในการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟาง ระยะเวลาการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟางมีผลกับผลผลิตเห็ดฟาง สรุปได้ดังนี้

วัสดุที่ใช้สำหรับการผลิตเห็ดฟาง สมาชิก ร้อยละ 93.9 ใช้กากมันสำปะหลัง และ เกษตรกร ร้อยละ 6.7 ใช้ขี้เถ้า

วิธีการจัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ สมาชิก ร้อยละ 84.8 มีการจัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ โดยผ่านกลุ่ม รองลงมา สมาชิก ร้อยละ 15.2 จัดหาก้อนเชื้อเห็ดฟางและวัสดุต่างๆ ด้วยตนเอง

วัตถุดิบที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิก ร้อยละ 100.0 มีการใช้แป้งข้าวเหนียว รองลงมา ร้อยละ 99.0 99.0 98.1 98.1 95.2 95.2 94.3 และ 50.5 มีการใช้รำละเอียด อาหารเสริม ปุ๋ยยูเรีย ปูนขาว มูลวัว ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อาหารเสริมมูลวัว และยิปซัม ตามลำดับ

เวลาที่ใช้ในการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟาง สมาชิก ร้อยละ 48.6 ใช้เวลาในการหมักน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 วัน รองลงมา ร้อยละ 32.4 และ 19.0 ใช้เวลาในการหมัก 4-5 วันและมากกว่าหรือเท่ากับ 6 วัน ตามลำดับ

ระยะเวลาการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟางมีผลกับผลผลิตเห็ดฟาง สมาชิก ร้อยละ 94.3 ระบุว่าระยะเวลาการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟางมีผลกับผลผลิตเห็ดฟาง มีเพียงร้อยละ 5.7 ระบุว่าระยะเวลาการหมักวัสดุเพาะเห็ดฟางไม่มีผลกับผลผลิตเห็ดฟาง

ตารางที่ 4.10 ระยะเวลาในการรอบไอน้ำโรงเรือน อุณหภูมิที่เหมาะสมที่ทำให้เห็ดสามารถ
เจริญเติบโตได้ดี อุปกรณ์ในการควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน

N = 105

การเพาะเห็ดฟางโรงเรือน	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
ระยะเวลาในการรอบไอน้ำโรงเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ชั่วโมง	26	24.8
4 - 5 ชั่วโมง	58	55.2
มากกว่าหรือเท่ากับ 6 ชั่วโมง	21	20.0
ค่าต่ำสุด = 3 ค่าเฉลี่ย = 4.15		
ค่าสูงสุด = 6 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.017		
อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 28 องศาเซลเซียส	13	12.4
29 - 31 องศาเซลเซียส	55	52.3
32 - 34 องศาเซลเซียส	34	33.4
มากกว่าหรือเท่ากับ 35 องศาเซลเซียสขึ้นไป	2	1.9
ค่าต่ำสุด = 28 ค่าเฉลี่ย = 31.03		
ค่าสูงสุด = 60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.278		
อุปกรณ์ในการควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน		
ไม่มี	17	16.2
มี	88	83.8

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นสภาพพื้นฐานการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิก
อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับระยะเวลาในการรอบไอน้ำโรงเรือน อุณหภูมิที่
เหมาะสมที่ทำให้เห็ดสามารถเจริญเติบโตได้ดี อุปกรณ์ในการควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน สรุปได้
ดังนี้

ระยะเวลาในการรอบไอน้ำโรงเรือน สมาชิก ร้อยละ 55.2 ใช้ระยะเวลาในการรอบไอน้ำ
4-5 ชั่วโมง รองลงมาร้อยละ 24.8 และ 20.0 ใช้ระยะเวลาในการรอบไอน้ำ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3
ชั่วโมง และ มากกว่าหรือเท่ากับ 6 ชั่วโมง ตามลำดับ

อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิก ร้อยละ 52.3 ใช้อุณหภูมิในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ที่ 29-31 องศาเซลเซียส รองลงมาร้อยละ 33.4 12.4 และ 1.9 ใช้อุณหภูมิในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน ที่ 32-34 องศาเซลเซียส น้อยกว่าหรือเท่ากับ 28 องศาเซลเซียส และ มากกว่าหรือเท่ากับ 35 องศาเซลเซียส

อุปกรณ์ในการควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน สมาชิก ร้อยละ 83.8 มีอุปกรณ์ควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน มีเพียงร้อยละ 16.2 ไม่มีอุปกรณ์ควบคุมอุณหภูมิในโรงเรือน

2.2 การดูแลรักษา

การดูแลรักษาในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย น้ำที่ใช้ในการรดเห็ดฟาง วิธีการรดน้ำเห็ดฟาง น้ำที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางและหมักวัสดุ การฉีดพ่นฆ่าเชื้อหลังการเก็บเกี่ยว ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.11 น้ำที่ใช้ในการรดเห็ดฟาง วิธีการรดน้ำเห็ดฟาง น้ำที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางและหมักวัสดุ การฉีดพ่นฆ่าเชื้อหลังการเก็บเกี่ยว

N = 105

การดูแลรักษาในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้ำที่ใช้ในการรดเห็ดฟาง		
น้ำบาดาล	48	45.7
น้ำบ่อ	57	54.3
วิธีการรดน้ำเห็ดฟาง		
ใช้ระบบพ่นฝอย	44	41.9
ใช้สายยาง	55	52.4
ใช้บัวรดน้ำ	6	5.8
น้ำที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางและหมักวัสดุ		
น้ำบาดาล	47	44.8
น้ำบ่อ	58	55.2
การฉีดพ่นฆ่าเชื้อหลังการเก็บเกี่ยว		
ปฏิบัติ	105	100.0

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นถึงการดูแลรักษาในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของเกษตรกรอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

น้ำที่ใช้ในการรดเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 54.3 ใช้น้ำบ่อ รองลงมา ร้อยละ 45.7 ใช้น้ำบาดาล

วิธีการรดน้ำเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 52.4 ใช้สายยางในการรดน้ำเห็ดฟาง รองลงมา ร้อยละ 41.9 ใช้ระบบพ่นฝอย มีเพียงร้อยละ 5.8 ที่ใช้บัวรดน้ำในการรดน้ำเห็ดฟาง

น้ำที่ใช้ในการเพาะเห็ดฟางและหมักวัสดุ สมาชิกร้อยละ 55.2 ใช้น้ำบ่อ รองลงมา ร้อยละ 44.8 ใช้น้ำบาดาล

การฉีดพ่นฆ่าเชื้อหลังการเก็บเกี่ยว สมาชิกทั้งหมดร้อยละ 100.0 มีการฉีดพ่นฆ่าเชื้อหลังจากการเก็บเกี่ยวเห็ดฟาง

2.3 ศัตรูของเห็ดฟางและการป้องกันกำจัด

ศัตรูของเห็ดฟางและการป้องกันกำจัดในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย โรคและแมลงที่พบ การแก้ไขปัญหาของเกษตรกร ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 4.12 โรคและแมลงที่พบ การแก้ไขปัญหาของสมาชิก

N = 105

ศัตรูของเห็ดฟางและการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรคและแมลงที่พบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เชื้อรา	92	87.6
วัชเห็ด	91	86.7
ไร	85	81.0
มด	59	56.2
ปลวก	28	26.7
หนู	4	3.8
การแก้ไขปัญหาของสมาชิก		
แก้ไขด้วยตนเอง	14	13.3
ปรึกษาสมาชิกในกลุ่ม	61	58.1
ปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตร	30	28.6

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นถึงศัตรูของเห็ดฟางและการป้องกันกำจัดของสมาชิกในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

โรคและแมลงที่พบ สมาชิกร้อยละ 87.6 พบเชื้อรา รองลงมา สมาชิก ร้อยละ 86.7 81.0 56.2 26.7 และ 3.8 พบวัชพืช ไร มด ปลวก หนู ตามลำดับ

การแก้ไขปัญหาของสมาชิก สมาชิกร้อยละ 58.1 จะปรึกษาสมาชิกในกลุ่ม รองลงมา ร้อยละ 28.6 และ 13.3 ปรึกษาเจ้าหน้าที่เกษตรและแก้ไขด้วยตนเอง ตามลำดับ

2.4 การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิกอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยว การเก็บดอกเห็ดฟางหลังจากการเพาะ วิธีการเก็บเกี่ยว การคัดขนาดเห็ดฟาง สถานที่ในการคัดขนาดเห็ดฟาง เห็ดฟางที่เก็บเกี่ยวได้โดยส่วนใหญ่ ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4. 13 ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยว การเก็บดอกเห็ดฟางหลังจากการเพาะ วิธีการเก็บเกี่ยวเห็ดฟาง การคัดขนาดเห็ดฟางก่อนส่งจำหน่าย สถานที่ในการคัดขนาดเห็ดฟาง ขนาดของเห็ดฟางที่เก็บเกี่ยวได้โดยส่วนใหญ่

N = 105

การเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยว		
04.00 – 06.00	2	1.8
07.00 - 09.00	43	41.0
10.00 – 12.00	3	2.9
13.00 - 15.00	57	54.3
การเก็บเกี่ยวดอกเห็ดฟางหลังจากการเพาะ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 วัน	2	1.9
6 - 8 วัน	61	58.1
9 - 11 วัน	41	39.0
มากกว่าหรือเท่ากับ 12 วัน	1	1.0
ค่าต่ำสุด = 5	ค่าเฉลี่ย = 8.19	
ค่าสูงสุด = 13	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.594	

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

N = 105

การเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิธีการเก็บเกี่ยวเห็ดฟาง		
ใช้มือเด็ด	96	91.4
ใช้มีดตัดดอก	9	8.6
การคัดขนาดเห็ดฟางก่อนส่งจำหน่าย		
คัดขนาด	105	100.0
สถานที่ในการคัดขนาดเห็ดฟาง		
บริเวณโรงเรือน	15	14.3
บริเวณบ้าน	90	85.7
ขนาดของเห็ดฟางที่เก็บเกี่ยวได้โดยส่วนใหญ่		
ดอกตูมใหญ่	89	84.8
ดอกตูมเล็ก	4	3.8
ดอกตูมสูง	12	11.4

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของเกษตรกรอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยว สมาชิกร้อยละ 54.3 เก็บเกี่ยวเห็ดฟางช่วงเวลา 13.00-15.00 น. รองลงมาร้อยละ 41.0 2.9 และ 1.9 เก็บเกี่ยวเห็ดฟางช่วงเวลา 07.00-09.00 น. 04.00-06.00 น. และ 10.00-12.00 น. ตามลำดับ

การเก็บเกี่ยวดอกเห็ดฟางหลังจากการเพาะ สมาชิกร้อยละ 58.1 เก็บเกี่ยวดอกเห็ดฟางหลังจากการเพาะ 6-8 วัน รองลงมาร้อยละ 39.0 และ 1.9 เก็บเกี่ยวดอกเห็ดฟางจากการเพาะ 9-10 วัน และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 วัน มีเพียงร้อยละ 1.0 เก็บเกี่ยวดอกเห็ดฟางจากการเพาะมากกว่าหรือเท่ากับ 12 วัน

วิธีการเก็บเกี่ยวเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 91.4 ใช้มือเด็ด รองลงมาร้อยละ 8.6 ใช้มีดในการตัดดอกเห็ด

การคัดขนาดเห็ดฟางก่อนส่งจำหน่าย สมาชิกทั้งหมดร้อยละ 100.0 มีการคัดขนาดเห็ดฟางก่อนส่ง

สถานที่ในการคัดขนาดเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 85.7 คัดขนาดเห็ดฟางบริเวณ
บ้าน รองลงมา ร้อยละ 14.3 คัดขนาดบริเวณโรงเรียน

ขนาดของเห็ดฟางที่เก็บเกี่ยวได้โดยส่วนใหญ่ สมาชิกร้อยละ 84.8 ได้คัดขนาดดอก
ตูมใหญ่ รองลงมา ร้อยละ 11.4 ได้ขนาดดอกตูมสูง และ ร้อยละ 3.8 ได้ขนาดดอกตูมเล็ก

2.5 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟาง โรงเรียนของสมาชิกอำเภอพนมสาร
คาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ภาระในการบรรจุเห็ดฟาง การขนส่งเห็ดฟางไปจำหน่าย
การนำเห็ดฟางไปแปรรูป การแปรรูปเห็ดฟาง เห็ดฟางที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ แหล่งจำหน่าย
เห็ดฟาง ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.14 ภาระในการบรรจุเห็ดฟาง การขนส่งเห็ดฟางไปจำหน่าย การนำเห็ดฟางไปแปรรูป
การแปรรูปเห็ดฟาง เห็ดฟางที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ แหล่งจำหน่ายเห็ดฟาง

N = 105

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟางของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาระในการบรรจุเห็ดฟาง		
ตะกร้าพลาสติก	105	100.0
การขนส่งเห็ดฟางไปจำหน่าย		
รถจักรยานยนต์ส่วนตัว	17	16.2
รถยนต์ส่วนตัว	88	83.8
การนำเห็ดฟางไปแปรรูป		
ไม่มีการแปรรูป	97	92.4
มีการแปรรูป	8	7.6
ข้าวเกรียบเห็ด	7	6.6
น้ำพริกเห็ดฟาง	1	1.0
เห็ดฟางที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นำมาบริโภคในครัวเรือน	44	41.9
ทำน้ำหมัก	19	18.1

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N = 105

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ดฟางของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นอกจากจำหน่ายเห็ดฟางที่กลุ่มมีการจำหน่ายที่แหล่งอื่น		
ไม่มี	105	100.0

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในการผลิตเห็ดฟาง
โรงเรือนของสมาชิก อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

สถานะในการบรรจุเห็ดฟาง สมาชิกร้อยละ 100.0 ใช้ตะกร้าพลาสติกในการบรรจุ
เห็ดฟาง

การขนส่งเห็ดฟางไปจำหน่าย สมาชิกร้อยละ 83.8 ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการขนส่ง
รองลงมา ร้อยละ 16.2 ใช้รถจักรยานยนต์ส่วนตัวในการขนส่ง

การนำเห็ดฟางไปแปรรูป สมาชิกร้อยละ 92.4 ไม่ได้มีการนำเห็ดฟางไปแปรรูป มี
เพียงร้อยละ 7.6 มีการนำเห็ดฟางไปแปรรูปเพื่อจำหน่าย ได้แก่ ร้อยละ 6.6 นำไปทำข้าวเกรียบเห็ด
และ 1.0 นำไปทำเป็นน้ำพริกเห็ดฟาง

เห็ดฟางที่ไม่สามารถจำหน่ายได้ สมาชิกร้อยละ 41.9 นำมาบริโภคในครัวเรือน
รองลงมาเกษตรกร ร้อยละ 18.1 นำไปทำน้ำหมัก

นอกจากจำหน่ายเห็ดฟางที่กลุ่มมีการจำหน่ายที่แหล่งอื่น สมาชิกทั้งหมด ร้อยละ
100.0 ไม่ได้ไปจำหน่ายที่แหล่งอื่นนอกจากส่งที่กลุ่มเพียงอย่างเดียว

2.6 การจดบันทึก

การจดบันทึกของสมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรือน อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.15 การจดบันทึก

N = 105

การจดบันทึก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจดบันทึกเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน		
ไม่มีการจดบันทึก	24	22.9
มีการจดบันทึก	81	77.1

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นถึงการจดบันทึกเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของสมาชิก อำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

การจดบันทึกเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน สมาชิกร้อยละ 77.1 มีการจดบันทึกเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรือน และ สมาชิกร้อยละ 22.9 ไม่มีการจดบันทึก

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนของเกษตรกรอำเภอนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเพาะเห็ดฟาง การกำจัดโรคและแมลง การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การขนส่ง การจำหน่าย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน

N = 105

ปัญหา	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
การผลิตเห็ดฟาง							
1. การสร้าง	6	7	45	41	6	2.68	ปานกลาง
โรงเรือน	(5.7)	(6.7)	(42.9)	(39.0)	(5.7)		
2. แหล่งน้ำที่ใช้	45	44	13	1	2	4.23	มากที่สุด
	(42.9)	(41.9)	(12.3)	(1.0)	(1.9)		
3. ระบบการให้น้ำ	6	19	33	34	13	2.72	ปานกลาง
4. ก้อนเชื้อเห็ด	(5.7)	(18.1)	(31.4)	(32.4)	(12.4)		
ฟาง	0	21	55	24	5	2.88	ปานกลาง
5. วัสดุที่ใช้เพาะ	(0.0)	(20.0)	(52.4)	(22.8)	(4.8)		
	56	38	9	2	0	4.41	มากที่สุด
6. การควบคุม	(53.3)	(36.3)	(8.5)	(1.9)	(0.0)		
อุณหภูมิ	7	15	36	34	13	2.70	ปานกลาง
7. ต้นทุนการผลิต	(6.6)	(14.3)	(34.3)	(32.4)	(12.4)		
8. ความรู้ในการ	8	33	35	21	8	3.11	ปานกลาง
ผลิต	(7.6)	(31.4)	(33.4)	(20.0)	(7.6)		
9. แรงงาน	6	14	34	38	13	2.64	ปานกลาง
	(5.7)	(13.3)	(32.3)	(36.4)	(12.3)		
	5	5	33	45	17	2.39	น้อย
	(4.8)	(4.8)	(31.4)	(42.8)	(16.2)		

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

N = 105

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
การกำจัดโรคและแมลง							
1. การใช้สารเคมี	0 (0.0)	2 (1.9)	2 (1.9)	5 (4.8)	96 (91.4)	1.14	น้อยที่สุด
2. การอพยพเข้ามาเชื้อ	3 (2.9)	11 (10.5)	34 (32.3)	42 (40.0)	15 (14.3)	2.48	น้อย
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว							
1. เห็นฟางไม่ได้คุณภาพ	5 (4.8)	30 (28.5)	50 (47.6)	15 (14.3)	5 (4.8)	3.14	มาก
2. การแปรรูป	2 (1.9)	2 (1.9)	15 (14.3)	49 (46.7)	37 (35.2)	1.89	น้อย
การขนส่ง							
การจำหน่าย							
1. ราคาผลผลิต	1 (1.0)	3 (2.9)	28 (26.6)	52 (49.5)	21 (20.0)	2.15	น้อย
2. ระยะทางของแหล่งรับซื้อ	1 (1.0)	2 (1.9)	23 (21.8)	57 (54.3)	22 (21.0)	2.08	น้อย
3. ขาดแคลนเงินทุน	62 (59.0)	35 (33.3)	6 (5.7)	1 (1.0)	1 (1.0)	4.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงระดับปัญหาในการผลิตเห็ดฟาง
โรงเรือนของสมาชิกในภาพรวม เกษตรกรมีปัญหาดังกล่าวโดยแยกได้ดังนี้

- 1) ด้านการผลิตเห็ดฟาง สมาชิกมีปัญหาในระดับมากที่สุด คือปัญหาแหล่งน้ำที่ใช้ และวัสดุที่ใช้เพาะ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 และ 4.41 ปัญหาแรงงานในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.39
- 2) ด้านการกำจัดโรคและแมลง สมาชิกมีปัญหาในระดับน้อย คือ การอพยพมาเชื้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.48 และ สมาชิกมีปัญหาการใช้สารเคมีน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 1.14
- 3) ด้านการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว สมาชิกมีปัญหาเห็ดฟางไม่ได้คุณภาพระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.14 และมีปัญหาการแปรรูปในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.89
- 4) ด้านการขนส่ง การจำหน่าย สมาชิกมีปัญหาขาดแคลนเงินทุนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.49 และมีปัญหาราคาผลผลิตและระยะทางของแหล่งรับซื้อในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.15 และ 2.08 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์สมาชิกผู้ผลิตเห็ดฟางโรงเรียน จำนวน 105 ราย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 1) มีสมาชิกจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.48 เสนอให้ทางภาครัฐช่วยเหลือเรื่องน้ำ เนื่องจากเป็นปัญหาในการผลิตเห็ดฟางที่สำคัญ
- 2) มีสมาชิกจำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.76 เสนอให้มีการสนับสนุนห้องเย็นให้แก่กลุ่มเพื่อช่วยชะลอไม่ให้เห็ดฟางบานเร็ว
- 3) มีสมาชิกจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.24 เสนอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความรู้เรื่องการลดต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะวัสดุที่ใช้เพาะเห็ดฟางที่จะมาทดแทนเมื่อกากมันสำปะหลังขาดแคลนเนื่องจากถ้าเป็นวัสดุอื่นเช่น ทลายปาล์มจะราคาค่อนข้างสูงโดยเฉพาะค่าขนส่งเพราะแหล่งจำหน่ายทลายปาล์มอยู่ห่างไกลจากแหล่งผลิตเห็ดฟางค่อนข้างมาก
- 4) มีสมาชิกจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.52 เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยดูแลการกำจัดโรคและแมลงของศัตรูเห็ดฟาง วิธีกำจัดที่ปลอดภัย

ตอนที่ 4 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน

ความต้องการการส่งเสริมการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเห็ดและผักปลอดสารพิษบ้านหนองหว้า อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วยความต้องการการส่งเสริม การสร้างโรงเรียน ระบบภายในโรงเรียน การเตรียมวัสดุปลูก ระบบการให้น้ำ การดูแลรักษา การกำจัดศัตรูเห็ดฟาง การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปเห็ดฟาง การตลาด การรวมกลุ่ม การจัดทำบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.17 ความต้องการการส่งเสริมความรู้ด้านการผลิตเห็ดฟางโรงเรียน

N = 105

เนื้อหาสาระที่ ต้องการ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
การสร้าง โรงเรียน	76 (72.4)	12 (11.4)	13 (12.4)	3 (2.8)	1 (1.0)	4.54	มากที่สุด
ระบบภายใน โรงเรียน	68 (64.8)	23 (21.9)	12 (11.3)	1 (1.0)	1 (1.0)	4.49	มากที่สุด
การเตรียมวัสดุ ปลูก	72 (68.5)	22 (21.0)	10 (9.5)	1 (1.0)	0 (0)	4.57	มากที่สุด
ระบบการให้น้ำ	66 (62.8)	25 (23.8)	12 (11.4)	1 (1.0)	1 (1.0)	4.47	มากที่สุด
การดูแลรักษา	73 (69.5)	23 (21.9)	8 (7.6)	1 (1.0)	0 (0)	4.60	มากที่สุด
การกำจัดศัตรู เห็ดฟาง	80 (76.1)	16 (15.2)	7 (6.7)	1 (1.0)	1 (1.0)	4.65	มากที่สุด
การปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยว	61 (58.1)	29 (27.6)	12 (11.4)	3 (2.9)	0 (0)	4.41	มากที่สุด
การแปรรูปเห็ด ฟาง	42 (40.0)	27 (25.7)	28 (26.6)	7 (6.7)	1 (1.0)	3.97	มาก
การตลาด	60 (57.1)	19 (18.1)	18 (17.1)	7 (6.7)	1 (1.0)	4.24	มากที่สุด
การรวมกลุ่ม	52 (49.5)	21 (20.0)	23 (21.9)	8 (7.6)	1 (1.0)	4.10	มาก
การจัดทำบัญชี	54 (51.4)	19 (18.1)	22 (21.0)	6 (5.7)	4 (3.8)	4.08	มาก

จากตารางที่ 4.17 สมาชิกมีความต้องการความรู้ในระดับมากที่สุดในเรื่องการกำจัดศัตรู
เห็ดฟาง การดูแลรักษา การเตรียมวัสดุปลูก การสร้างโรงเรือน ระบบภายในโรงเรือน ระบบ
การให้น้ำ การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การตลาด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 4.57 4.54 4.49 4.47
4.41 และ 4.24 ตามลำดับ ระดับมากในเรื่องการรวมกลุ่ม การจัดทำบัญชี การแปรรูปเห็ดฟาง โดย
มีค่าเฉลี่ย 4.10 4.08 และ 3.97

ตารางที่ 4.18 ความต้องการการส่งเสริม โดยผ่านช่องทางการส่งเสริมการเกษตร

N = 105

เนื้อหาที่ต้องการ	ระดับความต้องการการส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย/ความหมาย)								
	ช่องทางการส่งเสริมการเกษตร								
	บุคคล			สื่อสิ่งพิมพ์			สื่ออิเล็กทรอนิกส์		
	ราชการ	เอกชน	แผ่นพับ	คู่มือ	โปสเตอร์	วิทยุ	โทรทัศน์	วิดีโอ	อินเทอร์เน็ต
การสร้างโรงเรียน	4.44 (มากที่สุด)	3.10 (ปานกลาง)	2.93 (ปานกลาง)	4.38 (มากที่สุด)	2.31 (น้อย)	2.73 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	3.62 (มาก)	2.43 (น้อย)
ระบบภายในโรงเรียน	4.32 (มากที่สุด)	3.11 (ปานกลาง)	2.95 (ปานกลาง)	4.44 (มากที่สุด)	2.33 (น้อย)	2.75 (ปานกลาง)	2.73 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	2.38 (น้อย)
การเตรียมวัสดุปลูก	4.45 (มากที่สุด)	3.13 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)	4.32 (มากที่สุด)	2.30 (น้อย)	3.04 (ปานกลาง)	2.80 (ปานกลาง)	4.38 (มากที่สุด)	2.35 (น้อย)
ระบบการให้น้ำ	4.39 (มากที่สุด)	3.14 (ปานกลาง)	2.94 (ปานกลาง)	4.43 (มากที่สุด)	2.31 (น้อย)	2.71 (ปานกลาง)	2.82 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	2.38 (น้อย)
การดูแลรักษา	4.42 (มากที่สุด)	3.13 (ปานกลาง)	2.97 (ปานกลาง)	4.42 (มากที่สุด)	2.30 (น้อย)	2.72 (ปานกลาง)	3.02 (ปานกลาง)	3.69 (มาก)	2.41 (น้อย)
การกำจัดศัตรูเห็ดฟาง	4.47 (มากที่สุด)	3.17 (ปานกลาง)	3.21 (ปานกลาง)	4.49 (มากที่สุด)	2.30 (น้อย)	3.10 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	4.26 (มากที่สุด)	2.36 (น้อย)

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

N = 105

เนื้อหาที่ต้องการ	ระดับความต้องการการส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย/ความหมาย)								
	ช่องทางในการส่งเสริมการเกษตร								
	บุคคล		สื่อสิ่งพิมพ์			สื่ออิเล็กทรอนิกส์			
	ราชการ	เอกชน	แผ่นพับ	คู่มือ	โปสเตอร์	วิทยุ	โทรทัศน์	วีดีโอ	อินเทอร์เน็ต
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	4.43 (มากที่สุด)	3.05 (ปานกลาง)	2.91 (ปานกลาง)	4.34 (มากที่สุด)	2.26 (น้อย)	2.90 (ปานกลาง)	2.74 (ปานกลาง)	3.55 (มาก)	2.27 (น้อย)
การแปรรูปเห็ดฟาง	4.05 (มาก)	2.98 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)	4.38 (มากที่สุด)	2.22 (น้อย)	2.68 (ปานกลาง)	2.63 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	2.24 (น้อย)
การตลาด	4.08 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	2.93 (ปานกลาง)	4.15 (มาก)	2.24 (น้อย)	2.68 (ปานกลาง)	2.63 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	2.30 (น้อย)
การรวมกลุ่ม	4.09 (มาก)	2.97 (ปานกลาง)	2.88 (ปานกลาง)	4.16 (มาก)	2.23 (น้อย)	2.71 (ปานกลาง)	2.60 (น้อย)	2.88 (ปานกลาง)	2.20 (น้อย)
การจัดทำบัญชี	3.91 (มาก)	2.95 (ปานกลาง)	2.85 (ปานกลาง)	4.14 (มาก)	2.24 (น้อย)	2.69 (ปานกลาง)	2.53 (น้อย)	3.26 (ปานกลาง)	1.75 (น้อยที่สุด)
ค่าเฉลี่ย/ความหมาย	4.28 (มากที่สุด)	3.07 (ปานกลาง)	2.99 (ปานกลาง)	4.33 (มากที่สุด)	2.28 (น้อย)	2.79 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	2.28 (น้อย)

จากตารางที่ 4.18 พบว่าสมาชิกมีความต้องการการส่งเสริมโดยผ่านช่องทางในการส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

การสร้างโรงเรือน ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ บุคคลราชการ กลุ่มี โดยมีความเฉลี่ย 4.44 และ 4.38 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.43 และ 2.31 ตามลำดับ

ระบบภายในโรงเรือน ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี บุคคลราชการ โดยมีความเฉลี่ย 4.44 และ 4.32 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.38 และ 2.33 ตามลำดับ

การเตรียมวัสดุปลูก ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ บุคคลราชการ สื่อวีดีโอ กลุ่มี โดยมีความเฉลี่ย 4.45 4.38 และ 4.32 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.35 และ 2.30 ตามลำดับ

ระบบการให้น้ำ ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี บุคคลราชการ โดยมีความเฉลี่ย 4.43 และ 4.39 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.38 และ 2.31 ตามลำดับ

การดูแลรักษา ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี บุคคลราชการ โดยมีความเฉลี่ย 4.42 และ 4.42 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.41 และ 2.30 ตามลำดับ

การกำจัดศัตรูเห็ดฟาง ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี บุคคลราชการและสื่อวีดีโอ โดยมีความเฉลี่ย 4.49 4.47 และ 4.26 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.36 และ 2.30 ตามลำดับ

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ บุคคลราชการ กลุ่มี โดยมีความเฉลี่ย 4.43 และ 4.34 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.27 และ 2.26 ตามลำดับ

การแปรรูปเห็ดฟาง ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี โดยมีความเฉลี่ย 4.38 และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.24 และ 2.22 ตามลำดับ

การตลาด ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มี บุคคลราชการ สื่อวีดีโอ โดยมีความเฉลี่ย 4.15 4.08 และ 3.48 ตามลำดับ และช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตและโปสเตอร์ โดยมีความเฉลี่ย 2.30 และ 2.24 ตามลำดับ

การรวมกลุ่ม ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มมือ บุคคล
ราชการ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 และ 4.09 ตามลำดับ และช่องทางการที่มีความต้องการระดับน้อย ได้แก่
โปสเตอร์และสื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีค่าเฉลี่ย 2.23 และ 2.20 ตามลำดับ

การจัดทำบัญชี ช่องทางการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มมือ
บุคคลราชการ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 และ 3.91 ตามลำดับ และช่องทางการที่มีความต้องการระดับน้อย
ที่สุด ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีค่าเฉลี่ย 1.75

ตารางที่ 4.19 ความต้องการการส่งเสริม โดยผ่านวิธีการส่งเสริมการเกษตร

N = 105

เนื้อหาที่ต้องการ	ระดับความต้องการการส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย/ความหมาย)			
	วิธีการส่งเสริมการเกษตร			
	การบรรยาย	การสาธิต	การฝึกปฏิบัติ	การศึกษาดูงาน
การสร้างโรงเรือน	2.91 (ปานกลาง)	3.77 (มาก)	3.63 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)
ระบบภายในโรงเรือน	3.15 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	3.57 (มาก)	4.27 (มากที่สุด)
การเตรียมวัสดุปลูก	4.10 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)	4.27 (มากที่สุด)	4.56 (มากที่สุด)
ระบบการให้น้ำ	3.13 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	3.61 (มาก)	4.26 (มากที่สุด)
การดูแลรักษา	3.22 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	4.29 (มากที่สุด)
การกำจัดศัตรูเห็ดฟาง	3.45 (มาก)	3.08 (ปานกลาง)	3.73 (มาก)	4.35 (มากที่สุด)
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	3.08 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)	4.22 (มากที่สุด)
การแปรรูปเห็ดฟาง	3.04 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	4.15 (มาก)
การตลาด	3.06 (ปานกลาง)	2.88 (ปานกลาง)	3.46 (มาก)	4.13 (มาก)
การรวมกลุ่ม	3.04 (ปานกลาง)	2.36 (น้อย)	2.97 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)
การจัดทำบัญชี	2.80 (ปานกลาง)	2.89 (ปานกลาง)	2.05 (น้อย)	3.32 (ปานกลาง)
ค่าเฉลี่ย/ความหมาย	3.18 (ปานกลาง)	3.16 (ปานกลาง)	3.40 (มาก)	3.97 (มาก)

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสมาชิกมีความต้องการการส่งเสริมโดยผ่านวิธีการส่งเสริม
การเกษตร ดังนี้

การสร้างโรงเรือน วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสาธิตและการ
ฝึกปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 และ 3.63 ตามลำดับ

ระบบภายในโรงเรือน วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษา
ดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.27

การเตรียมวัสดุปลูก วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษา
งานและการฝึกปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.56 และ 4.27 ตามลำดับ

ระบบการให้น้ำ วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษา
ดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.26

การดูแลรักษา วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษา
ดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29

การกำจัดศัตรูเห็ดฟาง วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การศึกษา
ดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่
การศึกษาดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.22

การแปรรูปเห็ดฟาง วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การศึกษาดูงาน
โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15

การตลาด วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การศึกษาดูงานและการฝึก
ปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.13 และ 3.46 ตามลำดับ

การรวมกลุ่ม วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การศึกษาดูงาน
การบรรยาย และการฝึกปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 3.04 และ 2.97 ตามลำดับ

การจัดทำบัญชี วิธีการส่งเสริมที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การศึกษาดูงาน
การสาธิต และการบรรยาย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 2.89 และ 2.80 ตามลำดับ

จากการศึกษาความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกร ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้
ช่องทางและวิธีการส่งเสริม พบว่า เกษตรกรมีความต้องการความรู้ในการผลิตเห็ดฟางโรงเรือนใน
ด้านการกำจัดศัตรูเห็ดฟาง การดูแลรักษา การเตรียมวัสดุปลูก การสร้างโรงเรือน ระบบภายใน
โรงเรือน ระบบการให้น้ำ การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การตลาด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 4.57
4.54 4.49 4.47 4.41 และ 4.24 ตามลำดับ ด้านช่องทาง พบว่า เกษตรกรมีความต้องการช่องทางการ

ส่งเสริมในประเด็นการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนในระดับมากที่สุด ผ่านทางคู่มือและบุคคลราชการ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 และ 4.28 ตามลำดับ ในระดับมากผ่านทางวิดีโอ ค่าเฉลี่ย 3.63 ในระดับน้อยผ่าน पोสเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 2.28 2.28 ตามลำดับ ด้านวิธีการส่งเสริม พบว่า เกษตรกรมีความต้องการวิธีการส่งเสริมในประเด็นการผลิตเห็ดฟางโรงเรียนในระดับ มาก ในรูปแบบ การทัศนศึกษา และ การฝึกปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97 และ 3.40 ตามลำดับ

